

Munnlig avtala skal prógvast — skrivliga

— Havnar Arbeðskvinnu-
felag fekk ikki viðhald í
Landsrættinum í sakarmáli
móti Útvarpinum.

— Tað er púra greitt, at munnligar avtalur eru bindandi. Men tað má tó prógvast, at tilíkar avtalur eru gjørdar, at tær eru til.

Og besta prógv við er eitt skrivligt prógv um, at munnlig avtala er gjørd.

Og eitt tilíkt prógv átti Havnar Arbeðskvinnu-felag at tryggjað sær, tá tað tann 11. juni 1983 gjørdi eina avtalu við Niels J. Arge, útvarpsstjóra, um lønina hjá einari vaskikonu í Útvarpinum.

Nakað soleiðis var niðursteððan hjá Landsrættinum í einum sakarmáli millum arbeðskvinnufelagið og Útvarpið.

Málið var fyrri fyrrpartin í gjár og Landsrættarformaðurin boðaði frá, at dómurin hjá Føroya rætti fór at verða staðfestur. Tað vil siga, at Útvarpið fór at vinna.

Dómur fellur tó ikki, ti Havnar Arbeðskvinnufelag avgjordi at taka aftur kærana til Landsrættin. Dómurin hjá Føroya rætti er ti hin endaligi.

Havnar Arbeðskvinnufelag skal rinda sakarmálskostnaðin hjá útvarpinum, tvær ferðir 1500 kr.

Avtala ella ikki

Størsti spurningurin var, um Niels J. Arge lovaði formanninum og næstformanninum í HA at gjalda vaskikonuni løn eftir sáttmálanum við Havnar Arbeðsgevarafelag ella ikki.

Niels Juel segði, at ongín avtala bleiv gjørd. Jutta Mortensen og Osla Andresen segdu báðar, at hann segði, at tað var í lagi at gjalda eftir sátt-

málanum.

Tær høvdu tó onki skrivligt, sum kundi vátta hetta. Landsrætturin segði í viðmerkingunum til niðursteððu sína, at tann, sum krevur pengar, hevur eisini próvrisikoina.

Pengarnir í málinum eru ikki so nógvir. Kravið í stævningini er 5.128 kr.

Eysturskúlin fyrirmynd

Søgan er í stuttum tann, at í juli 1981 setti Útvarpið eina vaskikonu. Hon arbeiddi triggjar timar hvørt gerandiskvöld og triggjar timar triðja hvønn leygardag. Hon fekk vanliga tímaløn umframt 1,15 kr. Útvarpið brúkti seravtaluna millum HA og Tórshavnar býráð um vaskikonurnar í Eysturskúlanum sum fyrirmynd.

So í mai 1983 var útvarpsstjórin komin eftir, at reingerðarkontoin var ov stór. Arbeidsiðin hjá vaskikonuni varð stytt ein tíma hvønn dag og hon misti leygardagarnar.

Færri timar merkja sjálvandi minni løn. Og vaskikonan meldaði seg í HA.

Á fundinum 11. juni 1983 í Útvarpshúsinum kravdi HA, at vaskikonan skuldi lønast eftir sáttmálanum. Tað vil siga, hon skuldi hava 35% afturat tímalønini.

Útvarpið er ikki limur í Havnar Arbeðsgevarafelag. Men vanligt er, at almennir stovnar, sum ikki eru limir har, kortini brúka sáttmálan hjá felagnum.

Ikki sæð brævið

Tá so lønin hjá vaskikonuni ikki broyttist sambært avtaluni, sum HA metti seg hava gjørt við útvarpsstjóran, royndi felagið fyrst at fáa samband við Niels Juel. Hetta lukkaðist ikki.

Í oktober 1983 sendi sakførari felagsins Útvarpinum eitt bræv. Men hetta brævið hevur útvarpsstjórin ongantíð sæð, segði hann í rættinum.

Í mars 1984 varð vaskikonan uppsøgd, ti Útvarpið gjørdi sáttmála við eitt reingerðarfelag um reingerðina.

11. april 1984 stævndi HA Útvarpinum eftir 5.128 kr. Útvarpið kravdi fríðing, ti ongín avtala var um tæy 35%.

Útvarpið vann

Men Føroya rættur kundi ikki geva HA viðhald. Avtalan um tæy 35% var gjørd undir ov leysum og óformellum umstøðum til at hon kundi leggjast til grund fyrri dómi. Eisini helt rætturin, HA var ov passiv í byrjanini, ov long tíð gekk, uttan at gjørt varð vart við, at avtalan við útvarpsstjóran ikki varð hildin.

Sakførarin hjá Útvarpinum visti á í Landsrættinum í gjár, at vaskikonan arbeiddi fyrri gomlu lønina frá 11. juni 1983 til hon gavst 31. mars 1984.

Landsrætturin helt ikki, passiviteturin var avgerandi. Men hann helt, at hann visti, at óvissa var um avtaluna. Var Havnar Arbeðskvinnufelag púra vist í síni sök um avtaluna, hevði felagið helst eisini verið meira avgjört móti Útvarpinum, helt Landsrætturin.

hd

— Vit prátaðu hugnaliga í ein hálvan tíma, men avtala varð ongin gjørd, segði Niels J. Arge í Landsrættinum í gjár.

Men formaðurin og næstformaðurin í Havnar Arbeðskvinnufelag vóru samdar um, at tær fóru av fundinum við einari avtalu um lønina hjá vaskikonuni, at hon skuldi fáa 35% afturat tímalønini í staðin fyrri 1,15 kr.

Niels Juel segði, at hetta var í lagi, segdu tær.

Doyði eftir ferðsluóhapp

Stutt eftir døgurða friggjadagin koyrði ein bilur á jarnverkið á brúnni úti í Grøv í Klaksvík.

Maðurin, sum koyrði, tann 60 ára gamli Eskild Mortensen úr Klaksvík, sat fastur í bilvrakinum. Annar fóturin kleimdist í jarnverkinum.

Eskild Mortensen varð fluttur á Klaksvíkar sjúkrahús og haðani á Landssjúkrahúsið, har

hann doyði leygarkvöldið.

Politiið í Klaksvík hevur ongi vitni til óhappið á brúnni. Men stutt eftir kom fólk á staðið og boðaðu frá.

Politiið veit ikki, hvi bilurin, sum kom heim eftir Oyrarvegnum, koyrði á jarnverkið. Bilurin fór so illa, at hann er vrak.

hd

Haruhagi kostaði 9.000 kr.

Hara er dýrur døgurði. Í hvussu er hjá teimum, sum skjóta harur í Skálta-haga, sum er á Skálatoftum í Norðuroygggjum. Tað man tó meira vera áhugin, ið fær fólk at keypa haruhagar fyrri dýran penga.

Tað vóru átta boð upp á

Skáltahaga, sum varð seldur fyrri góðar 9.000 krónur. Skáltahagi var nógv tann dýrasti haruhagin í Norðuroygggjum í ár. Vanliga skjóta teir einar 100 harur um árið í Skáltahaga.

Skáltahagi er ein tann besti haruhagin. Men roknað varð ikki við, at áhugin fyrri honum fór at verða so stórur, eftir at byrging er gjørd tvørtur um Haraldssund, og ikki slepst norður um við báti. Men úrslitið varð, at hagin varð seldur nógv dýrari enn árin frammanundan, frætta vit úr Klaksvík.

randi

Ikki við í rentukrígnum:

Landskassin hægstu »innlánsrentu«

Peningastovrnarnir kunnu rentukrígjast so óført teir tíma og orka.

Men tað er hvørki Fossbankin ella nakar annar banki ella sparikassi, sum bjóðar hægstu innlánsrentuna. Tað ger landskassin. Setur tú 100.000 kr. í landskassin fyrri 1. januar 1987, so fært tú aftur 112.000 kr. í oktober 1987. Hetta er ein ársrenta uppá umleið 14% og so er hon skattafrí afturat.

Talan er ikki um eitt hol í samtiðarskattalógini. Heldur er hetta ætlað sum ein hjálp hjá teimum, sum hava B-inntøku, men ikki so lætt kunna meta, hvussu stór inntøkan verður hvørt árið. Tey eiga tí, fyrri at sleppa und-

an einari møguligari størri skattarokning seinni, at kunna gjalda inn tað, sum tey vænta, tey fara at fáa í skatti.

Og gjalda tey so ov mikil, ja, so fáa tey avlopið aftur, við 12% rentu. Tað vil siga, hava tey goldið fyrri árslok.

Renta verður tó ikki goldin fyrri pengar yvir 100.000 kr.

Spekulation

Tað er tó onki, sum forðar fyrri, at onnur, sum hava fasta A-inntøku, kunnu brúka hetta tilboðið hjá skattamyndugleikunum. Ella við øðrum orðum spekulera við tí. Hevur onkur pengar liggjandi, so

fæst altso meira fyrri teir við at seta teir í landskassin í staðin fyrri í onkran peningastovn.

Sjálvandi fara vit ikki at mæla nøkrum til spekulatióin í skattalógini.

Og tað er heldur ikki óhugsandi, at skattavaldið hevur onkran mótaleik móti slikari spekulatióin. Men tilíkt verður ikki upp-lyst.

Men sum lógin er orðað, so ber til at gjalda inn pengar nú fyrri árslok og fáa teir aftur við 12% rentu í oktober næsta ár, er allur skatturinn fyrri 1986 goldin.

hd